

Ebu Abdullah Musned El-Kahtani

ČETRDESET KORISTI NAMAZA U DŽEMATU

أربعون فائدة من فوائد
صلاة الجماعة

1997-1418

Ebu Abdullah Musned El-Kahtani

ČETRDESET KORISTI NAMAZA U DŽEMATU

أربعون فائدة من فوائد

صلاة الجماعة

1997-1418

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ČETRDESET KORISTI NAMAZA U DŽEMATU

Zahvala pripada Allahu, Njega hvalimo, pomoć od Njega tražimo, oprost od Njega molimo i Njemu se kajemo. Kod Allaha utočište tražimo od našeg zla i zla naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga u zabludi učini niko ga na pravi put ne može izvesti. Svjedočim da nema boga osim Allaha koji nema ortaka i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik. Neka je Allahov salavat i selam na njega, njegovu porodicu i ashabe.

Ovo je sažeta studija o vrijednostima i koristima namaza u džematu, u kojoj sam, uz Allahovu pomoć, sakupio četrdeset koristi i neka je na tome zahvala Allahu. Glavni izvor za ovu studiju bila mi je Allahova Knjiga i Sunnet Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. To zbog toga, što su oni dovoljni za dokazivanje,

i želja mi je da ne duljim kao i da se olakša njeno korištenje.

Na pisanje su me navele neke činjenice, od kojih su:

1. Ono što sam vidio u nekim islamskim zemljama, da se ne vodi računa o namazu u džematu, čak i od strane daija (onih koji se bave pozivanjem u Allahovu vjeru).

2. Što sam primjetio na sebi i nekoj od svoje braće muslimana, da nas Allah uputi, odustajanje od ovog veličanstvenog ibadeta pod izgovorom prezauzetosti i pomanjkanja slobodnog vremena, pa neka je Allah, dželle šanuhu, na pomoći.

Važno upozorenje:

Cilj ovog ibadeta (namaza u džematu) je, kao što je i ostalim ibadetima, pokoravanje Uzvišenom Allahu, izvršavajući Njegove naredbe i kloneći se Njegovih zabrana. Nabrojali smo ove koristi podstičući i hrabreći one koji se trude da izvršavaju naredbe i zastrašujući i upozoravajući one koji su lijeni u tome. Od Allaha, dželle šanuhu, molimo pomoć i potporu i da učini naša djela čistim i iskrenim u ime Njega.

Napisao:

Ebu Abdullah Musned El-Kahtani

Dosvećeno:

Dvoma koji su imali najveći uticaj na moj život, koji su me tjerovali na namaz i kažnjavali me ako bih ga propustio.

Koji su me navikli na namaz prije nego što sam spoznao da je on ibadet.

Mom djedu i nani poklanjam sevape od ovog djela nadajući se da će im Allah time uzdići njihove stepene i povećati nagradu.
Amin!

PRVA KORIST - POKORAVANJE ALLAHOVOJ NAREDBI

U zajedničkom obavljanju namaza je izvršavanje neredbe od strane Allahovih, dželle šanuhu robova vjernika. Uzvišeni kaže:

وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَبُوا مَعَ الرَّاكِبِينَ ﴿٤٣﴾

“Namaz klanjajte i zekat dajite i ruku’ činite zajedno sa onima koji čine ruku’.” (Suretul-Bekareh: ajet 43) (Ruku je klanjanje Uzvišenom Allahu, dželle šanuhu, u namazu čime se aludira na cijeli namaz kao što se ističe vrijednost i čast onih koji su u tom položaju. (pr. rec.)) Ibnu Kesir u tumačenju ovog ajeta kaže: “Budite s vjernicima u najboljim im poslovima, a naročito u najpotpunijem - namazu. Mnogi učenjaci ovim ajetom dokazuju obavezu klanjanja namaza u džematu.”

Upozorenje: Ibnul Kajjim u svojoj knjizi “Namaz” na str 114. kaže: “Ako se kaže: Ovo se suprostavlja riječima Uzvišenog:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْجُدُوا لِلَّهِ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

¹ Pogledaj tefsir Ibnu Kesira 1/90 i tefsir Ibnu Sa’dija 1/44, tefsir Kurtubija 1/348 i Kitabus-salati od Ibnul-Kajjima str. 113.

“O Merjema, budi poslušna svome Gospodaru i licem na tle padaj i sa onima koji molitvu obavljaju i ti obavljaj.” (Sura Ali Imran : ajet 43), a žena nije obavezna prisustvovati u džematu, reći će se: Ajet ne obavezuje svaku ženu, nego je Merjemi zbog njene izuzetnosti, to naređeno, za razliku od riječi Uzvišenog: “Molitvu obavljajte i zekat dajite i zajedno sa onima koji namaz obavljaju i vi obavljajte!” Merjem je imala osobenosti koje nemaju druge žene. Njena majka ju je zavjetovala na službu Allahu i robovanje Njemu te vezanost za mesdžid koji nije napuštala. Naređeno joj je da klanja namaz sa onima koji dolaze u mesdžid...”

DRUGA KORIST - POTVRDA IMANA (VJEROVANJA)

Namaz u džematu je nabitnije i najjače sredstvo za podizanje Allahovih, dželle šanuhu, kuća (džamija) i da nije namaza u džematu, nestale bi i džamije. Allah, dželle šanuhu, potvrđuje iman onima koji grade džamije i kaže da su oni od Allaha upućeni na pravi put i da su spašeni. Uzvišeni kaže:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآثَمَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى

الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا لِلَّهِ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُتَهْتِدِينَ ﴿١٨﴾

“Allahove džamije održavaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju i koji namaz obavljaju i zekat daju i koji se nikoga osim Allaha ne boje, oni su, nadamo se, na pravom putu.” (Suretut-Tevbeh: ajet 18)²

TREĆA KORIST - ALLAHOVA GARANCIJA I VELIKA BLAGODAT

Zajednički namaz je jedan od uzroka spominjanja i veličanja Allaha, dželle šanuhu, u džamijama. Uzvišeni Allah je taj čin pohvalio kao i one koji to obavljaju te ih opisao da su oni ljudi i da ih kupovina i prodaja ne ometa da Allaha spominju, namaz obavljaju i zekat daju. Potvrdio im je iman i strahopoštovanje koje imaju prema Njemu. Potom je Uzvišeni rekao da se njihova dobra djela primaju a da se prelazi

² Pogledaj tefsir Ibnu Kesira 2/376, tefsir Kurtubija 8/90 i tefsir Taberija 6/335

preko njihovih hrđavih postupaka, uz druge blagodati kojima ih Allah obasipa.³

Uzvišeni kaže:

فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُمْ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ ﴿٢٦﴾ رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ
﴿٢٧﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٨﴾

“U džamijama koje se voljom Njegovom podižu i u kojima se spominje Njegovo ime - hvale Njega, ujutro i naveče, ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji namaz obavljaju i zekat udjeljuju i koji strepe od Dana u kojem će srca i pogledi biti uznemireni, da bi ih Allah lijepom nagradom za djela njihova nagradio i da bi im od dobrote Njegove i više dao. A Allah daje kome hoće, bez računa.” (Suretun-Nur: ajet 36-38)

³ Pogledaj tefsir Ibnu Kesira 3/323 i Kurtubija 12/264

ČETVRTA KORIST: POŠTIVANJE I POTVRDA ONOGA ŠTO JE UZVIŠENI ALLAH I NJEGOVO POSLANIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, UZDIGAO I POTVRDIO

Zajednički namaz ima veliku važnost i ulogu, jer nije propisan samo u uobičajenim uslovima nego je naređen i u uslovima straha. Uzvišeni kaže:

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا
أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ
يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَحِيدَةً وَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَدَى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا
أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٧﴾

“Kada ti budeš među njima i odlučiš da uspostaviš namaz, neka jedni s tobom namaz obavljaju i neka svoje oružje uzmu, i dok budu na sedždi, neka drugi budu iza vas, a onda neka dođu oni koji još nisu obavili namaz, pa neka i oni klanjaju s tobom, ali neka drže oružje svoje i budite oprezni.....” (Suretun-Nisa’: ajet 102)
Takoder je i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem,

potvrdio i naredio zajednički namaz i nikome nije dozvolio da ga ostavlja kao što ćemo to, uz Allahovu pomoć, kroz hadis objasniti.

((جَاءَ أَعْمَى إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ إِنَّهُ لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الصَّلَاةِ فَسَأَلَهُ أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ أَنْ يُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ فَأُذِنَ لَهُ فَلَمَّا وَلَّى دَعَاهُ قَالَ لَهُ أَسَمِعْتَ النِّدَاءَ بِالصَّلَاةِ قَالَ نَعَمْ قَالَ فَأَجِبْ)) وفي رواية ((إِنِّي رَجُلٌ ضَرِيرُ الْبَصَرِ شَاسِعُ الدَّارِ وَلِي قَائِدٌ لَا يُلَاتِمُنِي فَهَلْ لِي رُخْصَةٌ أَنْ أُصَلِّيَ فِي بَيْتِي قَالَ هَلْ تَسْمَعُ النِّدَاءَ قَالَ نَعَمْ قَالَ لَا أَجِدُ لَكَ رُخْصَةً))

Neki slijepac je došao Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, tražeći dozvolu za nedolaženje u džemat. Rekao je da mu je kuća daleko i da nema vodiča, a na putu ima divljih zvijeri, te je spomenuo još opravdanja. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ga je upitao: “Čuješ li ezan?” On odgovori: “Da” Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: “Odazovi se!” a u drugoj predaji stoji: “Ne nalazim za tebe opravdanje.”⁴

⁴ “Muhtesar Sahih Muslim” hadis broj 321 a druga predaja u “Sahih Sunen Ebi Davud” hadis broj 516

PETA KORIST: POKORAVANJE POSLANIKOVOJ, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, NAREDBI

U zajedničkom namazu je pokoravanje Poslanikovom, sallallahu alejhi ve sellem, narednju i slijeđenje njegova sunneta uspostavljenog riječima i djelom. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je naredio zajedničko obavljanje namaza i pristupanje džematu. Od toga su njegovi hadisi:

((مَنْ سَمِعَ النَّدَاءَ فَلَمْ يَأْتِهِ فَلَا صَلَاةَ لَهُ إِلَّا مِنْ عُذْرٍ))

“Ko čuje ezan a ne odazove mu se nema namaza osim uz opravdan razlog.” (Pogledaj džami” 6300) I njegove riječi:

((إِذَا كَانُوا ثَلَاثَةً فَلْيُؤَمِّهُمْ أَحَدُهُمْ وَأَحَقُّهُمْ بِالْإِمَامَةِ أَقْرَبُهُمْ))

“Ako imaju trojica, neka ih jedan predvodi, a preči je da predvodi onaj koji zna najviše iz Kur’ana.”⁵

⁵ Bilježi Muslim “Šerhun-Nevevi” 5/172

ŠESTA KORIST: SPAS SLIJEĐENJEM POSLANIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM.

Slijeđenje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u ovom veličanstvenom ibadetu (zajedničkom namazu) i u ostalim ibadetima je uzrok upute, Allahove, dželle šanuhu, ljubavi i praštanja grijeha i uzrok zaštite od vatre i ulaska

u Džennet. Uzvišeni kaže: وَإِنْ تُطِيعُوا تَهْتَدُوا

“Pa ako mu budete poslušni, bit ćete na pravom putu.” (Suretun-Nur, ajet 54)

I kaže:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

“Reci: “Ako Allaha volite, mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijeha vam oprostiti!” - A Allah prašta i samilostan je.” (Suretu Ali Imran: ajet 31)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبَى قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ أَبَى قَالَ مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى))

“Čitav moj ummet će ući u Džennet osim onog koji to odbije. Ko mi se pokorava, ući će u Džennet, a ko mi je nepokoran taj je odbio.”⁶

SEDMA KORIST: JEDAN OD NAJVELIČANSTVENIJIH ISLAMSKIH CILJEVA

Uopće, zajednica (džemat) je najveličanstveniji princip Islama. Mnogi izvorni tekstovi podstiču na džemat i pridržavanje džemata, a upozoravaju na rascijepljenost i udaljavanje od zajednice muslimana. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((يَدْخُلُ اللَّهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ))

“Allahova pomoć je uz zajednicu.”⁷ I još kaže:

((الْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ وَالْفِرْقَةُ عَذَابٌ))

“Zajednica je milost, a nesloga je kazna.”⁸

Tako su i mnogi drugi ibadeti propisani u džematu da bi se ovaj princip ukorijenio u dušama muslimana, kao što je slučaj sa

⁶ Bilježi El-Buhari “Fethul-Bari” 13/249

⁷ Et-Tirmizi “Sahih Sunen” hadis broj 1760

⁸ “Sahih Et-Tergib vet-Terhib” hadis broj 966

hadždžom, postom, džuma-namazom, bajram-namazima, teravijama...

OSMA KORIST: VELIČANJE I JAVNO IZVRŠAVANJE ALLAHOVA PROPISA

U zajedničkom namazu je uzdizanje najveličanstvenijeg islamskog propisa, - propisa namaza. Allah za one koji veličaju Njegove propise kaže:

ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظْكُمْ شَيْئًا مِنَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

“Eto tako! Pa ko poštiva Allahove propise to je znak čestita srca.” (Suretul-Hadždž: ajet 32)

DEVETA KORIST: OD PRAKSE PRAVOG PUTA I UPUTE (SUNENUL-HUDA)

Zajednički namaz je jedan od puteva upute kojim nas je podučio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a njegovo ostavljanje je zabluda i licemjerje. Abdullah ibnu Mes'ud, radijallahu anhu, kaže:

((مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُلْقَى اللَّهَ غَدًا مُسْلِمًا فَلْيَحَافِظْ عَلَى هَؤُلَاءِ الصَّلَوَاتِ حَيْثُ يُنَادَى بِهِنَ فَإِنَّ اللَّهَ شَرَعَ لِنَبِيِّكُمْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُنَنَ الْهُدَى وَإِنَّهُنَّ مِنْ سُنَنِ الْهُدَى وَلَوْ أَنَّكُمْ صَلَّيْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ كَمَا يُصَلِّي هَذَا الْمُتَخَلِّفُ فِي بَيْتِهِ لَتَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ

وَلَوْ تَرَكْتُمْ سُنَّةَ نَبِيِّكُمْ لَأَثَلَلْتُمْ وَمَا مِنْ رَجُلٍ يَتَطَهَّرُ فَيُحْمِلُ الطُّهُورَ ثُمَّ يَمْعِدُ إِلَى
مَسْجِدٍ مِنْ هَذِهِ الْمَسَاجِدِ إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ خَطْوَةٍ يَخْطُوهَا حَسَنَةً وَيَرْفَعُهُ بِهَا
دَرَجَةً وَيَحْطُ عَنْهَا سَبْعَةَ وَاقِئَاتٍ وَلَقَدْ رَأَيْنَا وَمَا يَتَخَلَّفُ عَنْهَا إِلَّا مُنَافِقٌ مَعْلُومُ النَّفَاقِ
وَلَقَدْ كَانَ الرَّجُلُ يُؤْتَى بِهِ يَهَادَى بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ حَتَّى يُقَامَ فِي الصَّفِّ))

“Koga veseli da se sutra sa Allahom sretne kao musliman, neka vodi računa o ovim namazima na koje se poziva. Allah je vašem Poslaniku propisao uputu i njene zakone, a vi, ako bi klanjali u svojim kućama kao ovaj neposlušnik u svojoj kući, napustili biste sunnet svog Poslanika, a ako biste ostavili sunnet svog Poslanika, zalutali biste. Koji god čovjek upotpuni svoj abdest, a potom se uputi u jednu od džamija, Allah mu za svaki korak upiše dobro djelo, uzdigne ga za stepen i tim korakom mu izbriše jedan od grijeha. U moje vrijeme je od njega (zajedničkog namaza) odustajao samo licemjer, čije je licemjerstvo bilo općepoznato. Čovjek je bivao unešen među dvojicom dok ne stane u saff.” A u drugoj predaji stoji: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nas je podučavao sunnetskim uputama, a jedna od njih je namaz u džamiji iz koje se uče ezan.”⁹

⁹ Prenosi Muslim “Šerhun-Nevevī” 5/156

DESETA KORIST: VRIJEDNIJI OD POJEDINAČNOG NAMAZA

Zajednički namaz je vrijedniji od pojedinačnog za dvadeset i sedam stepeni, a u nekira predajama stoji da je vrijedniji za dvadeset i pet stepeni.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ تَفْضُلُ صَلَاةِ الْفَذِّ بِخَمْسٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً))

“Zajednički namaz nadmašuje pojedinačni za dvadeset i pet stepeni.”¹⁰

Učenjaci su uskladili dvije predaje te su pojasnili uzroke koji dovode do spomenutih stepena.

JEDANAESTA KORIST: KOD ALLAHA BOLJI OD NAMAZA POJEDINCA

Zajednički namaz, makar klanjača bilo i malo, je bolji kod Allaha od namaza pojedinca makar ih bilo i puno (svako za sebe, ponaosob). Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

¹⁰ Prenosi ga Buharija “Fethul-Bari” 2/131

((صَلَاةَ رَجُلَيْنِ يَوْمَ أَحَدُهُمَا صَاحِبَهُ أَزْكَى عِنْدَ اللَّهِ مِنْ صَلَاةِ أَرْبَعَةٍ تَتْرَى، صَلَاةِ أَرْبَعَةٍ يَوْمَهُمْ أَحَدُهُمْ أَزْكَى عِنْدَ اللَّهِ مِنْ صَلَاةِ ثَمَانِيَةٍ تَتْرَى، وَصَلَاةِ ثَمَانِيَةٍ يَوْمَهُمْ أَحَدُهُمْ أَزْكَى عِنْدَ اللَّهِ مِنْ صَلَاةِ مِائَةٍ تَتْرَى))

“Namaz dvojice, u kome jedan predvodi drugog, kod Allaha je bolji od namaza četvorice koji klanjaju sami za sebe. Namaz četvorice koje predvodi jedan je vrijedniji kod Allaha, od namaza osmorice koji klanjaju ponaosob, a namaz osmorice koje predvodi jedan čovjek je bolji kod Allaha od namaza stotine koji ponaosob klanjaju.”¹¹

DVANAESTA KORIST: ZAŠTITA OD ŠEJTANA

Zajednički namaz, uz Allahovu pomoć, štiti muslimana od njegovog trajnog neprijatelja koji ne miruje niti posustaje i spriječava ga da savlada čovjeka. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((مَا مِنْ ثَلَاثَةٍ فِي قَرْبَةٍ وَلَا بَدْوٍ لَا تَقَامُ فِيهِمُ الصَّلَاةُ إِلَّا قَدْ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَغَلَبَكَ بِالْحَمَاعَةِ فَإِنَّمَا يَأْكُلُ الذَّنْبَ الْقَاصِيَةَ))

¹¹ Pogledaj “Sahihul-džamii” hadis broj 3836

“Nejma trojice u jednom selu ili u pustoši koji ne oforme džemat za namaz, a da šejtan nije njima zavladao. Drži se džemata (zajednice) jer vuk jede odlutalu ovcu.”¹²

TRINAESTA KORIST: UDALJAVANJE OD OPONAŠANJA MUNAFIKA

Zajednički namaz i ustrajnost u tome, udaljava muslimana od oponašanja munafika, kojima je Allah zaprijetio najdubljim džehennemskim provalijama, da nas Allah sačuva.

Najpoznatije njihovo svojstvo je izbjegavanje zajedničkog namaza, naročito jacije i sabaha. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((لَيْسَ صَلَاةٌ أَثْقَلَ عَلَى الْمُنَافِقِينَ مِنَ الْفَجْرِ وَالْعِشَاءِ وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِيهِمَا لِأَتَوْهُمَا وَلَوْ حَبَوًّا...))

“Nema namaza koji je munaficima teži od sabaha i jacije, a da znaju koja je u njima korist, prisustvovali bi im makar i pužući dolazili.”¹³

¹² Pogledaj “Sahihul-džami” hadis broj 5701

¹³ Muttefekun 'alejhi pogledaj “El-Lu'lu' vel-merdžan” hadis broj

Već smo naveli riječi Abdullaha ibnu Mes'uda: "A u moje vrijeme od džemata je odstupao samo munafik čije je licemjerje bilo općepoznato."¹⁴ (Pogledaj devetu korist)

ČETNAESTA KORIST: JEDAN OD UZROKA OPROSTA GRIJEHA

Zajednički namaz je jedan od uzroka oprosta grijeha. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nam kaže:

((إِذَا قَالَ الْإِمَامُ (غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ) فَقُولُوا آمِينَ فَإِنَّهُ مَنْ وَافَقَ قَوْلَهُ قَوْلَ الْمَلَائِكَةِ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ))

"Kada imam kaže "gajril magdubi alejhim veledallin" (a ne na put onih na koje je pala srdžba, niti onih koji su zalutali) - recite Amin! Onome čiji se izgovor poklopi s izgovorom meleka, biće oprošteni grijesi."¹⁵

I kaže:

((إِذَا قَالَ الْإِمَامُ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ فَقُولُوا اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ فَإِنَّهُ مَنْ وَافَقَ قَوْلَهُ قَوْلَ الْمَلَائِكَةِ غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ))

¹⁴ (Pogledaj devetu korist)

¹⁵ Muttefek alejhi ("El-Lu'lu' vel merdžan") hadis broj 231

“Kada imam kaže: “Semi’ Allahu limen hamideh” (Allah čuo onoga ko Ga hvali) - recite: “Allahumme Rabbena lekel hamd” (Gospodaru naš, Tebi hvala). Onom čiji se izgovor poklopi s izgovorom meleka, biće oprosteni prijašnji grijesi.”¹⁶ I kaže:

((مَنْ تَوَضَّأَ لِلصَّلَاةِ فَأَسْبَغَ الرُّضُوءَ ثُمَّ مَشَى إِلَى الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ فَصَلَّاهَا مَعَ النَّاسِ أَوْ مَعَ الْحَمَاعَةِ أَوْ فِي الْمَسْجِدِ غُفِرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبُهُ))

“Ko uzme abdest za namaz i upotpuni ga, a potom krene da obavi propisani namaz, klanja ga sa ljudima, u džematu ili u džamiji, Allah će mu oprostiti grijehe.”¹⁷

PETNAESTA KORIST: UZROK DA SE ALLAH PONOSI

Od svojstava našeg Gospodara je i Ponos, a uzrok tome je, između ostalog i zajednički namaz. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((إِنَّ اللَّهَ لَيَغْتَبُّ مِنَ الصَّلَاةِ فِي الْجَمِيعِ))

¹⁶ Muttefek alejhi (“El-Lu’lu’ vel merdžan”) hadis broj 229)

¹⁷ Muslim “Muhtesar Muslim” hadis broj 132

“Allah se diči zajedničkim namazom.”¹⁸

Prethodnici (selef) se slažu da je Allah Uznosit. To smo dužni prihvatiti bez iskrivljavanja, negiranja, prispodobljavanja i poređenja. To je Dika dostojna Allaha Uzvišenog.

ŠESNAESTA KORIST: VELIKA NAGRADA ZA PJEŠAČENJE DO DŽEMATA

Zajednički namaz navodi muslimana da ide u džamiju i u većini slučajeva, pješači praveći mnoge korake. U tome je velika nagrada i dobro, koje zna samo Allah, dželle šanuhu. Navedeni su mnogi hadisi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o vrijednosti dolaska u džamiju i pješačenja. Od toga su riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

((مَنْ تَوَضَّأَ لِلصَّلَاةِ فَأَسْبَغَ الوُضُوءَ ثُمَّ مَشَى إِلَى الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ فَصَلَّاهَا مَعَ النَّاسِ أَوْ مَعَ الْجَمَاعَةِ أَوْ فِي الْمَسْجِدِ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبَهُ))

“Ko se abdesti za namaz i upotpuni abdest, potom ode u džamiju i klanja s ljudima propisani namaz, ili u džematu ili u džamiji, Allah će mu oprostiti grijehe.”¹⁹

¹⁸ Pogledaj “Sahihul-džanui” hadis broj 1820

U oba “Sahiha” se bilježi:

((أَعْظَمُ النَّاسِ أَجْرًا فِي الصَّلَاةِ أَتَعَهُمْ مَنْشَى وَالَّذِي يَنْتَظِرُ الصَّلَاةَ حَتَّى يُصَلِّيَهَا مَعَ الْإِمَامِ أَغْظَمُ أَجْرًا مِنَ الَّذِي يُصَلِّي ثُمَّ يَنَامُ))

“Najveću nagradu za namaz imaju oni koji su najdalje pješačili. Onaj ko čeka namaz da bi ga klanjao za imamom ima veću nagradu od onoga koji ga klanja pa zaspe.”

I kaže:

((أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ وَكَثْرَةُ الْخُطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ فَذَلِكَُمُ الرِّبَاطُ))

“Hoćete li da vam kažem čime Allah brišegrijehe i uzdiže stepene? Upotpunjavanjem abdesta u vrijeme kad nam se mrsko abdestiti (kao što je žestoka hladnoća itd.), puno koraka do džamije, čekanje namaza poslije namaza, to vam je bdijenje (ribat).”²⁰

I kaže:

((مَنْ غَدَا إِلَى الْمَسْجِدِ وَرَاحَ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُ نَزْلَهُ مِنَ الْحَنَةِ كُلَّمَا غَدَا أَوْ رَاحَ))

¹⁹ “Sahih Muslim” hadis broj 341.

²⁰ “Muhtesar Muslim” hadis broj 133

“Ko porani u džamiju i okasni iz nje, Allah mu za svaki izlazak ili povratak pripremi mjesto u džennetu.”²¹

I kaže:

((مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ ثُمَّ مَشَى إِلَى بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ لِيَقْضِيَ فَرِيضَةً مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ كَانَتْ خَطْوَتَاهُ إِحْدَاهُمَا تَحُطُّ خَطِيئَةً وَالْأُخْرَى تَرْفَعُ دَرَجَةً))

“Ko se abdesti u svojoj kući a potom ode u jednu od džamija da bi obavio farz, svaki njegov korak mu briše po jedan grijeh, a drugi mu podiže stepen.”²²

I kaže:

((بَشِّرِ الْمَشَّائِينَ فِي الظُّلُمِ إِلَى الْمَسَاجِدِ بِالنُّورِ النَّامِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

“Obraduj one koji noću pješače u džamiju potpunim svjetlom na Sudnjem danu.”²³

I kaže:

((مَنْ مَشَى إِلَى صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ وَهُوَ مُتَطَهَّرٌ كَانَ لَهُ كَأَجْرِ الْحَاجِّ الْمُحْرِمِ وَمَنْ مَشَى إِلَى سُبْحَةِ الضُّحَى كَانَ لَهُ كَأَجْرِ الْمُعْتَمِرِ))

“Ko ode u džamiju da bi klanjao namaz, to mu je kao hadždž, a ko ode da klanja nafilu, to mu je kao Umra-nafila.”²⁴

²¹ Muttefekun alejhi (“El-Lu’lu’ vel merdžan, hadis broj 390)

²² “Muhtesar Muslim” hadis broj 243

²³ Pogledaj “Sahihul-džami” hadis broj 2823

I kaže:

((ثَلَاثَةٌ فِي ضَمَانِ اللَّهِ، رَجُلٌ خَرَجَ إِلَى مَسْجِدٍ مِنْ مَسَاجِدِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَرَجُلٌ خَرَجَ غَارِبًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى، وَرَجُلٌ خَرَجَ حَاجًّا))

“Trojica su u Allahovoj zaštiti, čovjek koji je krenuo u jednu od džamija, čovjek koji je krenuo kao borac na Allahovom putu i čovjek koji je krenuo na hadždž.”²⁵

Važno upozorenje:

Ova velika nagrada koju dobiva onaj ko ide u džamiju pješice, ne odnosi se samo na odlazak nego i na povratak. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((مَنْ رَاحَ إِلَى مَسْجِدِ الْحَمَاءَةِ فَخَطْوَةٌ تَمْحُو سَيِّئَةً وَخَطْوَةٌ تُكْتُبُ لَهُ حَسَنَةً ذَاهِبًا وَرَاجِعًا))

“Ko ode u džamiju radi džemata, svaki korak briše grijeh i piše mu se nagrada u odlasku i u povratku.”²⁶

Drugo upozorenje:

Spominjanje vrijednosti pješačenja na zajednički namaz nalazimo u predaji koju bilježe Imam Ahmed, Ebu Davud, Et-Tirmizi, En-Nesai,

²⁴ Pogledaj “Sahihul-džami” hadis broj 6556

²⁵ Pogledaj “Sahihul-džami” hadis broj 3051

²⁶ Pogledaj “Sahih Et-tergib vet-terhib” hadis broj 298

Ibnu Madže, Ibnu Huzejme i Ibnu Hibban u Sahihima i El-Hakim kaže da je sahih hadis da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

((مَنْ غَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَاعْتَمَلَ ثُمَّ بَكَرَ وَابْتَكَرَ وَمَشَى وَلَمْ يَرْكَبْ وَدَنَا مِنَ الْإِمَامِ فَاسْتَمَعَ وَلَمْ يَلْغُ كَانَ لَهُ بِكُلِّ خُطْوَةٍ عَمَلُ سَنَةِ أَحْرُ صِيَامِهَا وَقِيَامِهَا))

“Ko se okupa i očisti u petak, dobro porani, ode pješice, a ne jašući, približi se imamu i sluša, a ne igra se, za svaki korak imaće nagradu kao da je čitavu godinu proveo posteći i nafile klanjajući.”²⁷

SEDAMNAESTA KORIST: SAKUPLJANJE MELEKA NA SABAHU I IKINDIJI I TRAŽENJE OPROSTA ZA ONE KOJI IM PRISUSTVUJU

Plemeniti meleki se sakupljaju na sabahu i ikindiji i traže oprost za onoga ko ih klanja u džematu. U dva Sahiha se bilježi od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

((يَتَعَاقَبُونَ فِيكُمْ مَلَائِكَةٌ بِاللَّيْلِ وَمَلَائِكَةٌ بِالنَّهَارِ وَيَجْتَمِعُونَ فِي صَلَاةِ الْفَجْرِ وَصَلَاةِ الْعَصْرِ ثُمَّ يَعْرُجُ الَّذِينَ بَاتُوا فِيكُمْ فَيَسْأَلُهُمْ وَهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ كَيْفَ تَرَكْتُمْ عِبَادِي فَيَقُولُونَ تَرَكْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ وَأَتَيْنَاهُمْ وَهُمْ يُصَلُّونَ))

²⁷ Pogledaj “Sahih et-tergib vet-terhib” hadis broj 690

“Nad vama se smjenjuju noćni i danjski meleki, oni se sastaju na sabahu i na ikindiji, potom se uspinju oni koji su bdjeli nad vama i njihov Gospodar pita, mada zna bolje od njih: “U kakvom ste stanju ostavili moje robove?” Oni odgovaraju: “Ostavili smo ih klanjajući a i zatekli smo ih klanjajući.” A u predaji koju bilježi Ebu Huzejme stoji: “Zatekli smo ih klanjajući i napustili ih klanjajući pa im oprosti na Sudnjem danu.”²⁸

OSAMNAESTA KORIST: NAMAZ U DŽEMATU JEDNAK JE POLOVICI ILI ČITAVOJ PROBDJEVENOJ NOĆI KLANJAJUĆI

Jacija u džematu je jednaka polovici probdjevene noći u ibadetu, kao što je sabah u džematu jednak čitavoj probdjevenoj noći u ibadetu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ بِنِصْفِ اللَّيْلِ وَمَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيْلَ كُلَّهُ))

²⁸ Pogledaj “Sahih et-tergib vet-terhib” hadis broj 463

“Ko klanja jaciju u džematu, kao da je proveo pola noći u ibadetu, a ko klanja sabah u džematu, kao da je čitavu noć ibadetio.”²⁹

DEVETNAESTA KORIST: U ALLAHOVOJ ZAŠTITI

Zajednički namaz je jedan od uzroka zaštite Allahovog, dželle šanuhu, roba. Uzvišeni Allah ga stavi pod Svoju pažnju i sigurnost i to zbog zajedničkog klanjanja sabaha.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((مَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ فَهُوَ فِي ذِمَّةِ اللَّهِ))

“Ko klanja sabah u džematu on je pod Allahovom zaštitom.”³⁰

DVADESETA KORIST: U ALLAHOVOJ HLADOVINI NA SUDNJEM DANU

Zajednički namaz muslimana je jedan od uzroka velike vezanosti i ljubavi prema džamiji u kojoj se obavlja namaz. Onaj čije je srce vezano za džamiju je jedan od sedmorice koji će, na

²⁹ “Muhtesaru Muslim” hadis broj 324

³⁰ Pogledaj “Sahihu et-tergib vet-terhib” hadis broj 418

Sudnjem danu, biti u hladovini kada druge hladovine osim Allahove, neće biti. U dva Sahiha se bilježi od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

((سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ الْإِمَامُ الْعَادِلُ وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ رَبِّهِ وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ...))³¹

“Sedmoricu će Allah staviti u Svoju hladovinu na Dan kada druge hladovine, osim Njegove, neće biti; pravedni vladar, mladić odrastao u pokornosti svome Gospodaru i čovjek čije je srce bilo vezano za džamiju.....”³¹

DVADESET I PRAVA KORIST: ČUVANJE OD VATRE I MUNAFIKLUKA (LICE-MJERSTVA)

Od koristi zajedničkog namaza je i to da onom ko četrdeset dana obavlja zajednički namaz ne propuštajući prvi tekbir, Allah garantuje dvije zaštite: očuvanje od vatre i očuvanje od munafikluka. Da nas i naše prijatelje Allah sačuva i skloni od Svoje kazne.

³¹ “El-Lu’lu’ vel merdžan” hadis broj 610

Od Enesa, radijallahu anhu, se bilježi da je rekao: "Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

((مَنْ صَلَّى لِلَّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فِي جَمَاعَةٍ يُدْرِكُ التَّكْبِيرَ الْأَوَّلَى كُتِبَتْ لَهُ بَرَاءَتَانِ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ وَبَرَاءَةٌ مِنَ النَّفَاقِ))

"Ko u ime Allaha četrdeset dana klanja u džematu, prisustvujući prvom tekbiru, garantuju mu se dvije zaštite: očuvanje od vatre i očuvanje od munafikluka."³²

DVADESET I DRUGA KORIST: BLAGOSLOV ALLAHA I NJEGOVIH MELEKA KLANJAČIMA

Od koristi zajedničkoga namaza je i to da je stajanje u safu, radi njegovog obavljanja, jedan od uzroka da Allah i Njegovi meleki donose salavat na klanjače, naročito one u prvim safovima.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى الصُّلُوِّ الْمُتَقَدِّمَةِ))

³² Pogledaj "Sahihul-džam'i". (Ovaj hadis je daif zbog toga što je prekinut lanac prenosilaca između Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem i tabi'ina. Takav hadis kojeg direktno prenosi tabi'in od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, se zove mursel. Pogledaj "Daif Džami'is-sagir" str. 817, hadis broj 979) prim. cenz.

“Allah i Njegovi meleki donose blagoslov (salavat) na prve safove.” u drugoj predaji: “na prvi saf.” A za predaju “na prve safove”³³ učenjaci kažu da blagoslov (donošenje salavata) znači traženje oprost za one koji stoje u njima.

DVADESET I TREĆA KORIST: KUĆA U DŽENNETU

Zajednički namaz čini da vjernik vodi računa o ravnanju safova, kao što je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podsticao da se spaja saf i popunjavaju praznine. U tome je velika čast i nagrada kod Allaha. Od Aiše, radijallahu anha, se bilježi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

((إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ وَمَلَائِكَتُهُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ يُصَلُّونَ عَلَى الَّذِينَ يَصِلُونَ الصُّفُوفَ))

“Allah i Njegovi meleki blagosivljaju one koji popunjavaju safove.”³⁴

I još kaže:

((وَمَنْ سَدَّ فُرْجَةَ رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً، وَبَنَى لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ))

³³ Prethodni izvor, hadis broj 1842

³⁴ “Sahih et-tergib vet-terhib” hadis broj 501

“Ko popuni prazninu, Allah ga za to uzdigne stepen i sagradi mu kuću u džennetu.”³⁵

DVADEST I ČETVRTA KORIST: NAGRADA ZA NAMAZ MAKAR I NE PRISPIO U DŽEMAT

Korist zajedničkog namaza je da onaj ko dođe da ga obavi, ima nagradu kao da ga je i obavio u džematu, makar ljudi bili i završili s namazom. Imam Ahmed, Ebu Davud i En-Nesai bilježe od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je rekao: “Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

((مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ وَضُوْءَهُ ثُمَّ رَاحَ فَوَجَدَ النَّاسَ قَدْ صَلَّوْا أَعْطَاهُ اللَّهُ حِلًّا وَعَزًّا مِثْلَ أَجْرِ مَنْ صَلَّاهَا وَحَضَرَهَا لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْئًا))

“Ko se abdesti i upotpuni abdest a potom ode i vidi da su ljudi već klanjali, Allah mu daje nagradu kao onima koji su klanjali i prisustvovali džematu, a da njima to ništa ne umanjuje njihovu nagradu.”³⁶

³⁵ Prethodni izvor, hadis broj 505

³⁶ Pogledaj “Sahihul-džami” hadis broj 6163.

DVADESET I PETA KORIST: POTPUNOST NAMAZA

Zajednički namaz je jedna od osnova potpunosti i cjelovitosti namaza, te očuvanja i sigurnosti od zaborava. Time se povećava stepen primljenosti namaza. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((الإِمَامُ ضَامِنٌ وَالْمُؤَدِّنُ مُؤْتَمَنٌ اللَّهُمَّ ارْشِدِ الْأَئِمَّةَ وَاعْفِرْ لِلْمُؤَدِّينَ))

“Imam je garant, a mujezin povjerenik. Gospodaru uputi imame i oprosti mujezinima.”³⁷

Učenjaci kažu: “Imam je zadužen da se namaz u potpunosti obavi.”³⁸ Kažem: “Nasuprot onom ko sam klanja, jer često pogriješi ili zaboravi, za što niko ne odgovara niti garantuje za njega.

DVADESET I ŠESTA KORIST: NAJBOLJE DJELO

Od koristi zajedničkog namaza je da pomaže u obavljanju namaza u početku njegova vremena, ili u najmanjem slučaju da se obavi na vrijeme, što je najbolje djelo kod Allaha, dželle

³⁷ Prethodni izvor hadis broj 2787.

³⁸ Pogledaj “Avnul-ma’bud” 2/152.

šanuhu. Ebu Davud i Et-Tirmizi bilježe od Ummu Ferve, radijallahu anha, da je rekla:

((سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ قَالَ الصَّلَاةُ فِي أَوَّلِ وَقْتِهَا))

“Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je upitan: Koje je djelo najbolje? Pa je rekao: “Namaz na početku njegovog vremena.”³⁹ A u Muslimovoj predaji:

((أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ أَوَّلُ الْعَمَلِ الصَّلَاةُ لَوَقْتِهَا وَبِرُّ الْوَالِدَيْنِ))

“Najbolja su djela; namaz u njegovom vremenu i dobročinstvo prema roditeljima.”

DVADESET I SEDMA KORIST: SPAS OD NESREĆE

Od vrijednosti zajedničkog namaza je i to da on čuva vjernika od nemarnog odnosa prema namazu ili od zaborava, ili odgađanja namaza i njegovog klanjanja u drugom vremenu. Mnogi koji su napustili namaz, u početku su bili ostavili zajedničko obavljanje namaza. Zbog toga je iz Allahove milosti prema nama propisan namaz u džematu. Allah je zaprijetio onima koji ne vode

³⁹ Pogledaj u “Sahihul-džamii” hadis broj 1093,1094

računa o svom namazu i odgađaju ga do pred istek njegova vremena rekavši:

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۖ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٤٠﴾

“A teško onima koji kad namaz klanjaju, namaz svoj kako treba ne izvršavaju.” (Suretul-Ma'un, ajet 4,5)

DVADESET I OSMI KORIST: SPAS OD NEMARA

Od koristi zajedničkog namaza je i to da je u njemu spas od zapečaćenja srca jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio dovu protiv onih koji ga ostavljaju. U zajedničkom namazu je i spas od nemara. Ibnu Madže bilježi od Ibni Abbasa i Ibni Omera, radijallahu anhu, da su čuli Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže:

((لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ عَنْ وَدْعِهِمُ الْحَمَاعَاتِ أَوْ لَيَخْتِمَنَّ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ))

“Ti će se ljudi pridržavati džemata ili će im Allah zapečatiti srca i postaće nemarni.”⁴⁰

⁴⁰ “Sahih sunen Ibnu Madže” hadis broj 646

DVADESET I DEVETA KORIST: DOVA KOJA SE NE ODBIJA

U životu imamo mnoga vremena u kojima je dova primljena, čak postoje vremena u kojim se dova ne odbija. Od ovih vremena je zlatna prilika, vrijeme između ezana i ikameta. Najveća osnova za iskorištavanje ovog skupocjenog trenutka je zajednički namaz, jer, vjernik, u većini slučajeva, dolazi u džamiju prije ikameta i uči dove i spominje Allaha, što nije slučaj sa onim koji sam klanja, te ne obraća pažnju na ovo. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((الدُّعَاءُ لَا يَرُدُّ بَيْنَ الْأَذَانِ وَالْإِقَامَةِ))

“Dova se ne odbija između ezana i ikameta.”⁴¹

TRIDESETA KORIST: BLISKOST, LJUBAV I JEDNAKOST

Jedno od najveličanstvanijih učenja Islama je bliskost vjerničkih srca, čuvanje ljubavi i uspostavljanje jednakosti među njima. U zajedničkom namazu se to i ostvaruje, kada klanjači stoje zbijeni i jednaki u istom safu, ne

⁴¹ Pogledaj “Sahihul-džami’” hadis broj 3408

razlikujući se. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je podsticao na ispravljanje safova i na nerazilaženje, pojasnivši da je to od uzroka koji vode sjedinjenju ljudskih srca. U hadisu stoji:

((وَلَا تَخْتَلِفُوا فَتَخْتَلِفَ قُلُوبُكُمْ))

“Ne razilazite se pa da vam se srca razidu.”⁴²

TRIDESET I PRAVA KORIST: ČUVANJE SUNNETA I ZIKRA

Od koristi zajedničkog namaza je da on pomaže očuvanje sunneta, nafla i zikra poslije namaza. Ovo se jasno vidi u džamijama, što nije slučaj s onim koji klanja sam, te se često dešava da propusti ove ibadete koji imaju veliku vrijednost i donose neprocenjivu nagradu.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

((مَنْ صَلَّى فِي يَوْمٍ بِنْتِي عَشْرَةَ رَكْعَةٍ بُنِيَ لَهُ بَيْتٌ فِي الْحَنَةِ أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ وَرَكَعَتَيْنِ بَعْدَ الظُّهْرِ وَرَكَعَتَيْنِ بَعْدَ الْمَغْرِبِ وَرَكَعَتَيْنِ بَعْدَ الْعِشَاءِ وَرَكَعَتَيْنِ قَبْلَ صَلَاةِ الْعَدَاةِ))

“Ko u jednom danu i noći klanja dvanaest rekata, sagradi mu se kuća u džennetu: četiri rekata prije podnevnog farza i dva poslije, dva rekata poslije

⁴² Pogledaj “Sahihul-džami” hadis broj 961.

akšamskog namaza, dva poslije jacijskog i dva prije sabahskog farza.”⁴³

TRIDESET I DRUGA KORIST: UPOZNAVANJE NAMASKIH PROPISA

Od njegovih koristi je i prilika da se nauči namaz i njegovi propisi i to kroz međusobno praćenje klanjača ili slušanjem predavanja u džamijama ili čitanjem brošura koje su u džamiji. Također je zajednički namaz prilika da se nauči pravilno učenje Kur’ana i tedžvid kroz slušanje učenja imama. Onaj koji sam klanja to ne može ostvariti, nego čini greške koje mu kvare namaz, a da toga nije ni svjestan.

TRIDESET TREĆA KORIST: NAVIKAVANJE NA DISCIPLINU I KONTROLU

Od njegovih je koristi i učenje disciplini i to kroz slijedenje imama u njegovim pokretima u namazu i ne preduhitravanje imama ili izostajanje iza njega. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je ovo potvrdio riječima:

⁴³ Pogledaj “Sahihul-džami’ ” hadis broj 6362.

((إِنَّمَا جُعِلَ الْإِمَامُ لِيُؤْتَمَ بِهِ فَلَا تُخْتَلَفُوا عَلَيْهِ وَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا وَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا وَإِذَا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِيدَهُ فَقُولُوا اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ وَإِذَا سَجَدَ فَاسْجُدُوا وَإِذَا صَلَّى جَالِسًا فَصَلُّوا جُلُوسًا أَجْمَعِينَ))

“Imam je postavljen da bi se slijedio, pa ne postupajte suprotno njemu. Kada učini tekbir i vi ga učinite, kada ode na ruku' idite i vi. Kad kaže “semi' Allahu limen hamideh” (Allah čuo onoga ko Ga hvali) recite “Rabbena lekel hamd” (Gospodaru naš Tebi hvala). Kada ode na sedždu idite i vi, a ako sjedeći klanja, sjedeći klanjajte i vi.”⁴⁴

TRIDESET I ČETVRTA KORIST: ISPOLJAVANJE SNAGE MUSLIMANA I RASRDIVANJE KAFIRA I MUNAFIKA

U zajedničkom namazu je ispoljavanje snage muslimana kroz njihovo okupljanje danju i noću i njihovo mnoštvo, te rasrdivanje njihovih naprijatelja kafira i munafika. Šejh Abdurrahman Es-Sa'di, Allah mu se smilovao, kaže:

⁴⁴ Pogledaj “Sahihul-džami’ ” hadis broj 2360

“U plodovima djela koja čovjek čini u ime Allaha je velika nagrada.”⁴⁵

TRIDESET I PETA KORIST: ULJEPŠAVANJE IZGLED A I PONAŠANJA

Od njegove koristi je i to da musliman, u većini slučajeva, vodi računa o svom izgledu i ponašanju, čistoći odjeće i mirisu, zbog sastajanja i susretanja sa svojom braćom danju i noću. To nije slučaj sa onim koji sam klanja, te u većini slučajeva ne vodi računa o ovome, pa radi suprotno Allahovim riječima:

﴿يَذَرِيْنَ ءَاذَمَ خُدُوْا وَيَتَكَمَّمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا

وَأَشْرَبُوْا وَلَا تُسْرِفُوْا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣١﴾

“O sinovi Ademovi, lijepo se obucite kada hoćete da namaz obavite! I jedite i pijte, samo ne pretjerujte; On ne voli one koji pretjeruju.” (Suretul-Ea’raf, ajet 31) Eš-Ševkani, Allah mu se smilovao, kaže: “Ovo se odnosi na sve ljude, mada je došlo u posebnoj situaciji. Pouka je u

⁴⁵ (Pogledaj Tef sir Ibnu Es-Sa’di u tumačenju kur’anskih riječi:

“...مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِيْنَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ...” “Nije trebalo da stanovnici Medine i oni oko njih...” (Suretul-Tevba, ajet 120)

općenitosti govora a ne u posebnosti uzroka. Ukraš je ono čime se ljudi ukrašavaju od odjeće. Naređeno im je da se lijepo obuku prilikom odlaska u džamiju radi namaza ili tavafa.⁴⁶

TRIDESET I ŠESTA KORIST: UPOZNAVANJE I MEĐUSOBNO ZBLIŽAVANJE

Od njegovih koristi je i to da je zajednički namaz prilika za upoznavanje i zbližavanje muslimana kroz njihovo sretanje na propisanim u džamiji. To je i prilika za interesovanje klanjača jednog za drugim i upoznavanje s njegovim stanjem. Biva uzrokom obilaženja bolesnog, pomaganje potrebnog, ugroženog i sl. što jača veze i bliskost među muslimanima.

TRIDESET I SEDMA KORIST: NADMETANJE U POKORAVANJU ALLAHU

Od njegovih koristi je i to da podstrekava na iskreno i srčano nadmetanje u pokoravanju Allahu, dželle šanuhu, i to kroz promatranje svoje braće klanjača, te se s njima nadmeće u

⁴⁶ "Fethul-Kadir" 2/228.

onom što približava Uzvišenom Allahu, kroz ovaj veličanstvni ibadet, tražeći veću nagradu. Tako klanjač rani na namaz, izvršava sunnete, uči dove, obavlja zikr i dr. Allah, dželle šanuhu, nam naređuje nadmetanje u dobrim djelima koja približavaju Njegovom zadovoljstvu i Džennetu pa kaže:

وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿٢٦﴾

“I neka se za to natječu oni koji hoće da se natječu.” (Suretul-Mutaffifun, ajet 26)

TRIDESET I OSMI KORIST: POUZDANOST

On je jedan od osnova pouzdanosti. Neki od dobrih prethodnika (selefa) kažu da je od pouzdanosti očuvanje zajedničkog namaza i posjećivanje džamija.⁴⁷ Onaj ko izbjegava zajednički namaz nije sasvim pouzdan a poznato je da se takvom ne priznaje svjedočenje.

⁴⁷ Pogledaj “Pouzdanost i ono što je narušava” Mešhur Hasan Selman str. 36.

TRIDESET I DEVETA KORIST: OSJEĆAJ STAJANJA U BOJNIM REDOVIMA

Od njegovih koristi je i osjećaj ljudi da stoje u bojnim redovima, kao što Uzvišeni kaže:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقِيمُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرُصُوتٌ

“Allah voli one koji se na Njegovom putu bore u redovima kao da su bedem čvrsti.” (Suretus-Saf, ajet 4) Ovi koji stoje u bojnim redovima, bez sumnje su se na to navikli kroz zajedničko obavljanje dnevnih namaza. To će im biti sredstvo pokoravanja svom zapovjedniku, tako što neće ići ispred niti izostajati iza njegovih naredbi.⁴⁸

ČETRDESETA KORIST: OSJEĆAJ ONOG ŠTO JE DOŽIVLJAVAO POSLANIK, SALLA- LLAHU ALEJHI VE SELLEM, I NJEGOVI ASHABI, RADIJALLAHU ANHUM

Od njegovih koristi je i buđenje kod današnjih muslimana istih onih osjećaja kakvi su bili kod prvih muslimana a imam osjeća kao da

⁴⁸ Eš-Šerhul-mumti' 'ala zadil-mustekni' ” od šejha Ibnul-Usejmina: 4/194

je na mjestu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u predvođenju džemata. Muktedije (oni koji klanjaju za imamom) se osjećaju kao da su na mjestu ashaba. Nesumnjivo, veza između današnjih muslimana sa prvim muslimanima, daje jak poticaj da se slijede oni i njihov metod. Kamo sreće, kada god nešto dobro uradimo, da osjetimo da slijedimo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i njegove ashabe. Čovjek bi tada, nesumnjivo, našao u svom srcu jak poticaj koji bi ga tjerao da slijedi časne prethodnike, te da bude od njihovih sljedbenika vjerom, praksom i ponašanjem.⁴⁹

⁴⁹ Prethodni izvor: 4/195

ZAKLJUČAK

Hvala Allahu čijom milošću se upotpunjuju dobra djela.

Ovo su neke koristi zajedničkog namaza, a pravu vrijednost ovog ibadeta ne zna niko osim Allah, dželle šanuhu, jer se dobro djelo nagrađuje od deset do sedam stotina puta, a Allah daje i više kome hoće, Allah je blagodaran i sve zna.

Ponovo ističem da je glavni osnov ovog i drugih ibadeta pokoravanje Uzvišenom Allahu činjenjem onog što je naredio i kloneći se Njegovih zabrana. Molim Allaha da nas učini od onih koji obavljaju namaz, daju zekat i ibadet Mu čine s onima koji Mu se mole. Da oprosti nama, našim roditeljima i ostalim muslimanima. Neka je Allahov salavat i blagoslov na našeg Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu porodicu i sve ashabe.

SADRŽAJ

Uvod.....	1
PRVA KORIST -	
POKORAVANJE ALLAHOVOJ NAREDBI.....	4
DRUGA KORIST -	
POTVRDA IMANA (VJEROVANJA).....	5
TREĆA KORIST -	
ALLAHOVA GARANCIJA I VELIKA BLAGODAT.....	6
ČETVRTA KORIST:	
POŠTIVANJE I POTVRDA ONOGA ŠTO JE UZVIŠENI ALLAH I NJEGOV POSLANIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, UZDIGAO I POTVRDIO.....	8
PETA KORIST:	
POKORAVANJE POSLANIKOVOJ, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, NAREDBI.....	10
ŠESTA KORIST:	
SPAS SLIJEĐENJEM POSLANIKA, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM.....	11
SEDMA KORIST: JEDAN OD NAJVELIČANSTVENIJIH ISLAMSKIH CILJEVA.....	12
OSMA KORIST: VELIČANJE I JAVNO IZVRŠAVANJE ALLAHOVA PROPISA.....	13
DEVETA KORIST: OD PRAKSE PRAVOG PUTA I UPUTE (SUNENUL-HUDA).....	13
DESETA KORIST:	
VRIJEDNIJI OD POJEDINAČNOG NAMAZA.....	15
JEDANAESTA KORIST:	
KOD ALLAHA BOLJI OD NAMAZA POJEDINCA.....	15
DVANAESTA KORIST: ZAŠTITA OD ŠEJTANA.....	16
TRINAESTA KORIST:	
UDALJAVANJE OD OPONAŠANJA MUNAFIKA.....	17
ČETRINAESTA KORIST:	
JEDAN OD UZROKA OPROSTA GRIJEHA.....	18

PETNAESTA KORIST:	
UZROK DA SE ALLAH PONOSI.....	19
ŠESNAESTA KORIST:	
VELIKA NAGRADA ZA PJEŠAČENJE DO DŽEMATA.....	20
SEDAMNAESTA KORIST: SAKUPLJANJE MELEKA NA	
SABAHU I IKINDIJI I TRAŽENJE OPROSTA ZA ONE KOJI	
IM PRISUSTVUJU.....	24
OSAMNAESTA KORIST: NAMAZ U DŽEMATU JEDNAK	
JE POLOVICI ILI ČITAVOJ PROBDJEVENOJ NOĆI	
KLANJAJUĆL.....	25
DEVETNAESTA KORIST: U ALLAHOVOJ ZAŠTITI.....	26
DVADESETA KORIST:	
U ALLAHOVOJ HLADOVINI NA SUDNJEM DANU.....	26
DVADESET I PRVA KORIST: ČUVANJE OD VATRE I	
MUNAFIKLUKA (LICEMJERSTVA).....	27
DVADESET I DRUGA KORIST: BLAGOSLOV ALLAHA I	
NJEGOVIH MELEKA KLANJAČIMA.....	28
DVADESET I TREĆA KORIST:	
KUĆA U DŽENNETU.....	29
DVADESET I ČETVRTA KORIST: NAGRADA ZA NAMAZ	
MAKAR I NE PRISPIO U DŽEMAT.....	30
DVADESET I PETA KORIST:	
POTPUNOST NAMAZA.....	31
DVADESET I ŠESTA KORIST: NAJBOLJE DJELO.....	31
DVADESET I SEDMA KORIST: SPAS OD NESREĆE.....	32
DVADESET I OSMI KORIST: SPAS OD NEMARA.....	33
DVADESET I DEVETA KORIST:	
DOVA KOJA SE NE ODBIJA.....	34
TRIDESETA KORIST:	
BLISKOST, LJUBAV I JEDNAKOST.....	34
TRIDESET I PRVA KORIST:	
ČUVANJE SUNNETA I ZIKRA.....	35
TRIDESET I DRUGA KORIST:	
UPOZNAVANJE NAMASKIH PROPISA.....	36
TRIDESET TREĆA KORIST: NAVIKAVANJE NA	
DISCIPLINU I KONTROLU.....	36

TRIDESET I ČETVRTA KORIST: ISPOLJAVANJE SNAGE MUSLIMANA I RASRĐIVANJE KAFIRA I MUNAFIKA.....	37
TRIDESET I PETA KORIST:	
ULJEPŠAVANJE IZGLEDA I PONAŠANJA.....	38
TRIDESET I ŠESTA KORIST: UPOZNAVANJE I MEĐUSOBNO ZBLIŽAVANJE.....	39
TRIDESET I SEDMA KORIST: NADMETANJE U POKORAVANJU ALLAHU.....	39
TRIDESET I OSMI KORIST: POUZDANOST.....	40
TRIDESET I DEVETA KORIST: OSJEĆAJ STAJANJA U BOJNIM REDOVIMA.....	41
ČETRDESETA KORIST:	
OSJEĆAJ ONOG ŠTO JE DOŽIVLJAVAO POSLANIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM, I NJEGOVI ASHABI, RADIJALLAHU ANHUM.....	41
ZAKLJUČAK.....	43
SADRŽAJ.....	44